

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

14 Ιουλίου 2025

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 125

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5218

Αναμόρφωση του πλαισίου για την επαγγελματική κατάρτιση υπαλλήλων που χειρίζονται δημόσιες συμβάσεις, του πλαισίου για την προετοιμασία και την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και την έννομη προστασία στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, του πλαισίου εθνικών υποδομών ποιότητας και του πλαισίου ίδρυσης, επέκτασης και εκσυγχρονισμού των μεταποιητικών δραστηριοτήτων στην Περιφέρεια Αττικής και λοιπές διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ
ΜΕΡΟΣ Α': ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΟΥ ΧΕΙΡΙΖΟΝΤΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
Άρθρο 1 Σκοπός
Άρθρο 2 Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
Άρθρο 3 Κατάρτιση και πιστοποίηση προσωπικού αναθετουσών αρχών και αναθετόντων φορέων - Προσθήκη άρθρου 344Α στον ν. 4412/2016
Άρθρο 4 Σύσταση Μητρώου Επαγγελματιών Δημοσίων Συμβάσεων - Προϋποθέσεις εγγραφής και λόγοι διαγραφής - Προσθήκη άρθρου 344Β στον ν. 4412/2016
Άρθρο 5 Πιστοποίηση στο αντικείμενο των δημοσίων συμβάσεων - Προσθήκη άρθρου 344Γ στον ν. 4412/2016
Άρθρο 6 Υπηρεσιακή κατάσταση, καθήκοντα και υποχρεώσεις εγγεγραμμένων στο Μητρώο Επαγγελματιών Δημοσίων Συμβάσεων υπαλλήλων - Προσθήκη άρθρου 344Δ στον ν. 4412/2016
Άρθρο 7 Κίνητρα για εγγεγραμμένους στο Μητρώο Επαγγελματιών Δημοσίων Συμβάσεων υπαλλήλους - Προσθήκη άρθρου 344Ε στον ν. 4412/2016
Άρθρο 8 Σύσταση Τμήματος Δημοσίων Συμβάσεων στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης - Προσθήκη παρ. 3Α στο άρθρο 15 του π.δ. 57/2007

ΜΕΡΟΣ Β': ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 9 Σκοπός

Άρθρο 10 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Άρθρο 11 Χρήση του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων σε διαγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 36 και παρ. 7 άρθρου 258 ν. 4412/2016

Άρθρο 12 Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων - Αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 38 ν. 4412/2016

Άρθρο 13 Εκθέσεις δοκιμών, πιστοποίηση και άλλα αποδεικτικά μέσα - Προσθήκη παρ. 1Α στα άρθρα 56 και 284 του ν. 4412/2016

Άρθρο 14 Λόγοι αποκλεισμού από τις δημόσιες συμβάσεις και μέτρα αυτοκάθαρσης - Αντικατάσταση παρ. 9 και προσθήκη παρ. 12 στο άρθρο 73 του ν. 4412/2016

Άρθρο 15 Ισχύς αποδεικτικών μέσων κατά τον χρόνο της υποβολής προσφοράς - Προσθήκη παρ. 12Α στο άρθρο 80 του ν. 4412/2016

Άρθρο 16 Τρόπος σύνταξης οικονομικών προσφορών για προμήθειες και υπηρεσίες - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 95 ν. 4412/2016

Άρθρο 17 Ανάθεση σύμβασης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 105 και παρ. 1 άρθρου 316 ν. 4412/2016

Άρθρο 18 Δημοσίευση διακηρύξεων στο πρόγραμμα Διαύγεια - Τροποποίηση περ. ιστ) παρ. 3 άρθρου 76 ν. 4727/2020

Άρθρο 19 Κυρώσεις ήσσονος αξίας - Προσθήκη άρθρου 202Α στον ν. 4412/2016

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Άρθρο 20 Επίσπευση διαδικασιών για την άσκηση αρμοδιοτήτων της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 347 ν. 4412/2016

Άρθρο 21 Συγκρότηση της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων - Αύξηση θέσεων Συμβούλων και μελών - Τροποποίηση παρ. 1 και 4 και προσθήκη παρ. 13 στο άρθρο 348 του ν. 4412/2016

«Άρθρο 6Α
Ελεύθερη κυκλοφορία
(άρθρο 6 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/882)

Οι αρμόδιες αρχές εποπτείας αγοράς των προϊόντων και οι αρμόδιες αρχές για την παρακολούθηση και τον έλεγχο της συμμόρφωσης των υπηρεσιών, δεν εμποδίζουν, για λόγους που σχετίζονται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας, τη διάθεση στην αγορά προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών που συμμορφώνονται με τον παρόντα.»

Άρθρο 68
Συλλογική αγωγή - Προσθήκη άρθρου 25Α
στον ν. 4994/2022

Στον ν. 4994/2022 (Α' 215) προστίθεται άρθρο 25Α ως εξής:

«Άρθρο 25Α
Συλλογική αγωγή
(άρθρο 29 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/882)

1. Ενώσεις προσώπων, σύμφωνα με το άρθρο 61 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164), οι οποίες έχουν έννομο συμφέρον να εκπροσωπούν άτομα με αναπηρία, καθώς και δημόσιοι φορείς, στους οποίους έχει ανατεθεί η υπεράσπιση των συλλογικών συμφερόντων των ατόμων με αναπηρία ή η διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του παρόντος έχουν το δικαίωμα να ασκούν συλλογική αγωγή. Με τη συλλογική αγωγή μπορούν να ζητήσουν:

α) την παράλειψη παράνομης συμπεριφοράς των οικονομικών φορέων που διαχειρίζονται προϊόντα και των παρόχων υπηρεσιών, όταν αυτή συνίσταται σε παράβαση των απαιτήσεων του παρόντος,

β) τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων εξασφάλισης των απαιτήσεων του παρόντος για την παράλειψη της παράνομης συμπεριφοράς.

2. Η αγωγή ασκείται σε αποκλειστική προθεσμία δεκαοκτώ (18) μηνών από τότε που η ένωση ή ο δημόσιος φορέας έλαβε γνώση της παράνομης συμπεριφοράς και, σε κάθε περίπτωση, εντός τριών (3) ετών από την τελευταία εκδήλωση της παράνομης συμπεριφοράς και δικάζεται κατά την τακτική διαδικασία. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την προσωρινή εκτέλεση της απόφασης.

3. Αποκλειστικώς αρμόδιο για την εκδίκαση της αγωγής είναι το Πολυμελές Πρωτοδικείο της κατοικίας ή της έδρας του εναγόμενου.»

Άρθρο 69
Κυρώσεις - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 26
ν. 4994/2022

Στην παρ. 2 του άρθρου 26 του ν. 4994/2022 (Α' 215), περί διοικητικών κυρώσεων, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 2 του άρθρου 26 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Για την επιβολή κυρώσεων λαμβάνονται ιδίως υπόψη η έκταση της μη συμμόρφωσης, η ιδιότητα του οικονομικού φορέα (κατασκευαστής, εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος, εισαγωγέας, διανομέας) και το μέγεθος της επιχείρησης, οι συνθήκες κάτω από τις οποίες τελέσθηκε ή εξακολουθεί να τελείται η παράβαση, οι ιδιαιτερότητες των ευρημάτων και οι επιπτώσεις αυτών, οι τυχόν διορθωτικές ενέργειες και η εκ των υστέρων

συμμόρφωση του οικονομικού φορέα, καθώς και ο βαθμός της συνεργασίας του ελεγχόμενου με τα κλιμάκια ελέγχου και την αρμόδια υπηρεσία. Κατά της απόφασης επιβολής κυρώσεων, επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον του οργάνου που προΐσταται ιεραρχικά του οργάνου επιβολής της κύρωσης εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της στον ενδιαφερόμενο.»

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 70
Μητρώο Απογραφής Ανελκυστήρων -
Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 11Α του
ν. 3982/2011

Στο άρθρο 11Α του ν. 3982/2011 (Α' 143), περί Ενιαίου Μητρώου Ανελκυστήρων, προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Ενιαίου Μητρώου Ανελκυστήρων της παρ. 1 συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και λειτουργεί μεταβατικά, Μητρώο Απογραφής Ανελκυστήρων (εφεξής: Μητρώο).

Στο Μητρώο απογράφονται, με ευθύνη του ιδιοκτήτη ή του διαχειριστή ή του νόμιμου εκπροσώπου τους, όλοι οι εγκατεστημένοι ανελκυστήρες εντός της επικράτειας, ανεξάρτητα από το στάδιο συμμόρφωσής τους με την υπό στοιχεία οικ. Φ.Α./9.2/οικ.28425/1245/22.12.2008 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Συμπλήρωση διατάξεων σχετικά με την εγκατάσταση, λειτουργία, συντήρηση και ασφάλεια των ανελκυστήρων» (Β' 2604). Η απογραφή δύναται να πραγματοποιείται και από τον υπεύθυνο συντηρητή ή τον εγκαταστάτη.

Η απογραφή περιλαμβάνει:

α) τουλάχιστον:

αα) τα στοιχεία του ιδιοκτήτη ή διαχειριστή ή του νόμιμου εκπροσώπου τους, τη διεύθυνση εγκατάστασης,

αβ) τον αριθμό των ανελκυστήρων και των στάσεων κάθε ανελκυστήρα,

αγ) το έτος εγκατάστασης,

αδ) τα στοιχεία του υπεύθυνου συντηρητή και

β) προαιρετικά:

βα) την ύπαρξη ή μη δήλωσης συμμόρφωσης (σήμανση «CE»),

ββ) την ύπαρξη προηγούμενης πιστοποίησης,

βγ) την καταχώριση ή μη, σύμφωνα με το άρθρο 3 της υπό στοιχεία Φ.Α./9.2/οικ.28425/1245/22.12.2008 κοινής απόφασης και

βδ) τις εκκρεμότητες τεχνικής αναβάθμισης.

Η προθεσμία ολοκλήρωσης της απογραφής ορίζεται σε τέσσερις (4) μήνες από τη θέση σε λειτουργία του Μητρώου Απογραφής Ανελκυστήρων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται ειδικότερα τεχνικά ή λεπτομερειακά θέματα σχετικά ιδίως, με τη λειτουργία του Μητρώου, τον τρόπο ανάπτυξής του και τήρησής του, τον τρόπο εισαγωγής δεδομένων και της επεξεργασίας τους, τον χρόνο θέσης του σε λειτουργία, τις απαιτούμενες διαλειτουργικότητες και τη διαδικασία της

αυθεντικοποίησης. Με την ως άνω απόφαση δύναται να παραταθεί άπαξ η προθεσμία ολοκλήρωσης και να καθορίζεται η διαδικασία μετάπτωσης των στοιχείων του Μητρώου της παρούσας προς το Ενιαίο Μητρώο Ανεγκυκλιών της παρ. 1.

Η μη απογραφή εντός της ανωτέρω προθεσμίας επισύρει διοικητικό πρόστιμο ανά ανεγκυκλή ύψους χιλίων (1.000) ευρώ για ανεγκυκλίες σε κτίρια με χρήση κατοικίας, δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ για ανεγκυκλίες σε κτίρια με επαγγελματική ή μικτή χρήση και πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για ανεγκυκλίες σε κτίρια προσπελάσιμα από το ευρύ κοινό της περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 4 της υπό στοιχεία οικ. Φ.Α./9.2/οικ.28425/1245/22.12.2008 κοινής υπουργικής απόφασης.

Μετά από τη λήξη της προθεσμίας, η ύπαρξη αριθμού απογραφής αποτελεί βασική πληροφορία τεχνικής ταυτοποίησης του ανεγκυκλή και επιβεβαιώνεται από τον συντηρητή ή τον εγκαταστάτη στο πλαίσιο της τακτικής τους δραστηριότητας.

Έως τη μεταφορά των στοιχείων από το Μητρώο της παρούσας στο Ενιαίο Μητρώο Ανεγκυκλιών της παρ. 1, αναστέλλονται οι κυρώσεις δυνάμει της υπό στοιχεία οικ. Φ.Α./9.2/οικ.28425/1245/22.12.2008 κοινής υπουργικής απόφασης που αφορούν στις προθεσμίες πιστοποίησης και καταχώρισης.»

Άρθρο 71

Διευθέτηση έργων στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων για Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές του ν. 2545/1997

Έργα που έχουν υλαχθεί προς χρηματοδότηση στο εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και αφορούν εκτέλεση έργων υποδομής Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών (Β.Ε.ΠΕ.) του ν. 2545/1997 (Α' 254), νοούνται ως ολοκληρωμένα, οι διοικητικές διαδικασίες νοούνται ως περαιωμένες, και αποσβένονται οι εκατέρωθεν απαιτήσεις μεταξύ του φορέα διοίκησης και διαχείρισης του Υποδοχέα και του Υπουργείου Ανάπτυξης χωρίς δικαίωμα αναζήτησης παρεπόμενων απαιτήσεων, εφόσον:

α) φορείς που εντάσσονται στους φορείς του δημοσίου τομέα της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) κατέχουν σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) το μετοχικό κεφάλαιο του φορέα διοίκησης και διαχείρισης και

β) έχει διαπιστωθεί η δυνατότητα έναρξης λειτουργίας της Β.Ε.ΠΕ. κατ'εφαρμογή του άρθρου 9 του ν. 2545/1997, περί της έκδοσης διαπιστωτικών αποφάσεων.

Άρθρο 72

Ενίσχυση της τουριστικής προβολής και εξορθολογισμός κυρώσεων επί τουριστικών καταλυμάτων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 4, περ. α) παρ. 1 άρθρου 4Α, αντικατάσταση παρ. 4 και 5 άρθρου 6 ν. 4875/2021 και τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 7Α ν. 4276/2014

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4875/2021 (Α' 250), περί Αναπτυξιακών Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης,

α) μετά από τη λέξη «αντίστοιχα,» προστίθενται οι λέξεις «ή με απόφαση του Διοικητικού τους Συμβουλίου» και β) μετά τη συντομογραφία «(Ο.Τ.Α.)», προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι Αναπτυξιακοί Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 (Α' 53) ή οι Αναπτυξιακές Ανώνυμες Εταιρείες οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) δύναται να λειτουργήσουν και ως Οργανισμοί Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμού μετά από απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του οικείου Ο.Τ.Α., σύμφωνα με την περ. κ' της παρ. 1 του άρθρου 72 και την περ. ιθ' της παρ. 1 του άρθρου 176 του ν. 3852/2010 (Α' 87), αντίστοιχα, ή με απόφαση του Διοικητικού τους Συμβουλίου ή του Διοικητικού Συμβουλίου της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων (ΠΕΔ) κατά περίπτωση και τροποποίηση του καταστατικού τους σκοπού με απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων τους. Για την έναρξη λειτουργίας Οργανισμού Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμού απαιτείται η προηγούμενη έγγραφη, με επιμέλεια του, σε Ειδικό Μητρώο που τηρείται στο Υπουργείο Τουρισμού.»

2. Στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 4Α του ν. 4875/2021, περί της σύνθεσης της Ειδικής Επιτροπής Τουρισμού, αφαιρούνται οι λέξεις «της αρμόδιας Περιφερειακής Υπηρεσίας Τουρισμού», και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) ένας (1) εκπρόσωπος του Υπουργείου Τουρισμού, με τον αναπληρωτή του,».

3. Οι παρ. 4 και 5 του άρθρου 6 του ν. 4875/2021, περί προγραμμάτων προβολής, αντικαθίστανται ως εξής:

«4. Το ετήσιο σχέδιο της παρ. 1, ως προς τις δράσεις και ενέργειες διαφήμισης και προβολής, και το σχέδιο προβολής και προώθησης, που υποβάλλεται από τους Οργανισμούς της παρ. 1 του άρθρου 4 κατά την παρ. 5, εναρμονίζονται προς τον γενικό σχεδιασμό και τους στόχους του προγράμματος τουριστικής προβολής, που καρατίζει το Υπουργείο Τουρισμού σύμφωνα με το άρθρο 46 του ν. 4276/2014 (Α' 155).

5. Από τη λειτουργία των Οργανισμών της παρ. 1 του άρθρου 4, παύει η υποχρέωση έγκρισης των προγραμμάτων προβολής των Περιφερειών από τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού, βάσει του άρθρου 136 του ν. 4964/2022 (Α' 150), αν οι Οργανισμοί αυτοί καλύπτουν το σύνολο της οικείας Περιφέρειας. Οι Οργανισμοί του πρώτου εδαφίου κοινοποιούν το βασικό περιεχόμενο των προγραμμάτων προβολής και προώθησης στο Υπουργείο Τουρισμού, το οποίο τα εγκρίνει πριν από την υλοποίησή τους.»

4. Στην παρ. 1 του άρθρου 7Α του ν. 4276/2014 (Α' 155), περί κυρώσεων σε τουριστικά καταλύματα, α) μετά τις λέξεις «λειτουργούν νόμιμα», προστίθενται οι λέξεις «και δεν επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις και μέτρα», β) διαγράφονται οι λέξεις «στην αρμόδια υπηρεσία», γ) προστίθενται δύο τελευταία εδάφια, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Τα τουριστικά καταλύματα της παρ. 2 του άρθρου 1, που διαθέτουν, μέχρι την 1η Ιουλίου 2024, Ειδικό Σήμα Λειτουργίας (Ε.Σ.Λ.) ή έχουν γνωστοποιήσει τη λειτουργία της δραστηριότητάς τους ή έχουν λάβει